

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

Кафедра адміністративного права

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор**

_____

«___» _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Адвокат в адміністративному процесі»
(варіативна)**

для студентів галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо-кваліфікаційний рівень другий (магістерський)

Харків – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «**Адвокат в адміністративному процесі**»: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», другий (магістерський) освітньо-кваліфікаційний рівень

Розробники:

Рябченко Ярослава Степанівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного права

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри адміністративного права

Протокол від « » _____ 2021 року № ____

Завідувач кафедри _____ В. М. Гаращук

« » _____ 2021 року

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «**Адвокат в адміністративному процесі**» розроблена к.ю.н., доц. Рябченко Я.С.

Навчальна дисципліна «**Адвокат в адміністративному процесі**» включає вчення про систему теоретичних та практичних знань про інститут адвокатури, адміністративного процесу та судочинства, участі адвоката в провадженні у справах про адміністративні правопорушення, розуміння представництва прав, свобод та інтересів громадян у відносинах з суб'єктами публічного адміністрування та в судах, ознайомлення їх із положеннями чинного законодавства, що регулює інститут адвокатури в Україні, адміністративного процесу і судочинства вцілому, а також формування навичок у студентів для реалізації теоретичних знань на практиці.

Предмет – адміністративне право, як галузь права, що регулює суспільні відносини у сфері здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення та судочинства в адміністративних справах.

Навчальна дисципліна «**Адвокат в адміністративному процесі**» входить до ядра освітньо-професійної програми за другим (магістерським) рівнем вищої освіти і спрямована на формування фахових компетентностей за спеціалізаціями в рамках узагальненого об'єкта юридичної практики.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни відповідно до її знаннєвої компоненти і дидактичної структури є: адміністративний процес як галузь публічного права, його місце в системі національного права. Становлення адвокатури як механізму захисту прав людини. Участь адвоката в адміністративному процесі, особливості. Особливості правового статусу представника в адміністративному судочинстві. Процесуально-правовий статус адвоката у провадженні у справах про адміністративні правопорушення. Напрямки розвитку інституту представництва прав, свобод та інтересів громадян в адміністративному судочинстві.

Основні спеціальні компетентності:

- системно розуміти інституту адвокатури в адміністративному процесі.
- демонструвати знання та розуміння в доктринальних проблемах статусу представника в адміністративному судочинстві.
- демонструвати знання та розуміння наукових досліджень у сфері адміністративної відповідальності під час участі адвоката в провадженні у справах про адміністративні правопорушення.
- демонструвати знання та розуміння становлення інституту адвокатури як механізму захисту прав людини.
- володіти навичками застосовування загальнонаукових та спеціальних методів дослідження доктринальних проблем представника в адміністративному процесі.
- демонструвати знання та розуміння механізму інтернаціоналізації законодавства, що регулює інститут представництва прав, свобод та інтересів громадян в умовах глобалізації.
- планувати правові результати процесуальної діяльності адвокатури в Україні, стандартах забезпечення прав людини в зарубіжних країнах.
- здійснення самостійного аналізу та тлумачення рішень Європейського суду з прав людини стосовно обмеження та порушення прав громадян під час провадження у справах про адміністративні правопорушення.
- здійснення самостійного аналізу та тлумачення рішень Європейського суду з прав людини стосовно обмеження та порушення прав громадян в адміністративному судочинстві тощо.

Формування предметних компетентностей навчальної дисципліни має сприяти досягненню результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Факультет адвокатури

(денна форма навчання)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право»	Варіативна	
		Рік підготовки: семестр	
Модулів – 4	Рівень освіти – другий (магістерський)	-	10-й
		Лекції	
Загальна кількість годин - 126		-	22
		Практичні заняття	
самостійної роботи студента – 80		-	26
		Самостійна робота	
		-	80
		Вид контролю: залік	

2. ТЕМАТИЧНА КАРТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ*

№ п/п	Календарні строки	Модуль №. Назва/Тема лекції, практичного/ семінарського заняття, консультації	Аудиторні заняття /контактні/ (кількість годин)				Форми та засоби поточ. та підсум. контролю
			Лекції	Практичні/ семінарські заняття	Консультації: групові/	Інші види занять	

					індивідуальні		

семестр 2020/2021 н.р.

лекції – 22 год.;

практичні заняття – 26 год.; консультації – 80 год.

1.	.09.2021 – 0 .09.2021	Модуль №1. АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС ЯК ГАЛУЗЬ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА, ЙОГО МІСЦЕ В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА	4 4 4 2 2 2	2 2 2		4 4 4
		Тема 1. Предмет, метод, система і принципи адміністративного процесу. Лекція Тема 2. Становлення адвокатури як механізму захисту прав людини. Лекція Тема 3. Участь адвоката у адміністративному процесі, особливості. Лекція				

2.	.10.2021 .10.2021	– Модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПРЕДСТАВНИКА В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ Тема 4. Поняття та зміст правового статусу представника як суб'єкта адміністративного судочинства. Лекція Тема 5. Повноваження представника прав, свобод та інтересів громадян в адміністративному судочинстві. Лекція	4 2 2	2 2		4 4 4
4.	.11.2021 .11.2021	– Модуль 3. ПРОЦЕСУАЛЬНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС АДВОКАТА У ПРОВАДЖЕННІ СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ Тема 6. Загальна	6 4 2	4 2		8 4 4

		характеристика та види адміністративних проваджень. Тема 7. Особи, які беруть участь у провадженні у справі про адміністративне правопорушення. Роль адвоката у провадженні у справах про адміністративні правопорушення				
5.	.12.2021 – .12.2021	Модуль 4. НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ ПРЕДСТАВНИЦТВА ПРАВ, СВОБОД ТА ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯН В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ. Тема 8. Удосконалення законодавства, яке регламентує представництво в адміністративному судочинстві.	4 4	8 8	4 4	4 4

6.	грудень 2021					залік

3. ДИДАКТИЧНІ ПРИНЦИПИ, ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ

3.1. Адміністративний процес як галузь публічного права, його місце в системі національного права. Становлення адвокатури як механізму захисту прав людини. Участь адвоката в адміністративному процесі, особливості. Особливості правового статусу представника в адміністративному судочинстві. Процесуально-правовий статус адвоката у провадженні у справах про адміністративні правопорушення. Напрямки розвитку інституту представництва прав, свобод та інтересів громадян в адміністративному судочинстві.

Основні спеціальні компетентності:

- системно розуміти інституту адвокатури в адміністративному процесі.
- демонструвати знання та розуміння в доктринальних проблемах статусу представника в адміністративному судочинстві.
- демонструвати знання та розуміння наукових досліджень у сфері адміністративної відповідальності під час участі адвоката в провадженні у справах про адміністративні правопорушення.
- демонструвати знання та розуміння становлення інституту адвокатури як механізму захисту прав людини.
- володіти навичками застосування загальнонаукових та спеціальних методів дослідження доктринальних проблем представника в адміністративному процесі.
- демонструвати знання та розуміння механізму інтернаціоналізації законодавства, що регулює інститут представництва прав, свобод та інтересів громадян в умовах глобалізації.
- планувати правові результати процесуальної діяльності адвокатури в Україні, стандартах забезпечення прав людини в зарубіжних країнах.
- здійснення самостійного аналізу та тлумачення рішень Європейського суду з прав людини стосовно обмеження та порушення прав громадян під час провадження у справах про адміністративні правопорушення.
- здійснення самостійного аналізу та тлумачення рішень Європейського суду з прав людини стосовно обмеження та порушення прав громадян в адміністративному судочинстві тощо.

3.2. Інноваційні технології: проблемного навчання; аудіовізуальні; контекстного навчання; студентоцентристського навчання.

3.3. Інтерактивні методи навчання: рольові/ділові ігри; метод дискусії; кейс-метод.

4. МЕТОДИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ

Кількість кредитів ЄКТС – 4,0 кредити

Форма лекцій – лекції-дискусії та лекції-обговорення, що супроводжуються презентаціями.

Форма занять – практичні заняття, індивідуальна робота студентів, самостійна робота студентів.

Традиційні методи:

методи усного контролю: індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань;

методи письмового контролю: розв'язання тестових завдань, контрольні роботи, підготовка есе у рамках запропонованих тем.

6. НАВЧАЛЬНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчально-методичні комплекси навчальної дисципліни «Адвокат в адміністративному процесі»:

дистанційний курс «Адміністративне судочинство» – URL: <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=80>

Презентаційні матеріали:

1) дистанційний курс «Адміністративне судочинство» – URL: <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=80>

2) аудіо-лекції із презентаціями з навчальної дисципліни «Адміністративне судочинство». URL:

https://www.youtube.com/channel/UC6Dd4z5T9abmtj3Nauw2tBg?view_as=subscriber

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основні нормативно-правові акти:

1. Конституція України.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення.
3. Кодекс адміністративного судочинства України.
4. Митний кодекс України

Основна література

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: від 07.12.1984 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
3. Про запобігання корупції: Закон України від 04.03.2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056.
4. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 51. – Ст. 577.

5. Про реформування територіальних органів Міністерства юстиції та розвиток системи надання безоплатної правової допомоги: Закон України від 11.02.2016 р. // Офіційний вісник України. – 2016. – № 43.

6. Судова практика Верховного Суду України у справах про адміністративні правопорушення / за ред. П. П. Пилип-чука. – Київ: Ін Юре, 2007. – 328 с.

7. Адміністративне право: підручник / Ю. П. Битяк (кер. авт. кол.), В. М. Гаращук, В. В. Богущкий та ін.; за ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Харків: Право, 2012. – 656 с.

Інтернет-ресурси

1. <http://zakon1.rada.gov.ua> – Законодавство України
2. <http://www.ccu.gov.ua> – Конституційний Суд України
3. <http://echr.coe.int> – Європейський суд з прав людини
4. <http://www.scourt.gov.ua> – Верховний Суд України
5. <http://reyestr.court.gov.ua> – Єдиний державний реєстр судових рішень